

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 78. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593253216/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

gjøre sin store Tour i Europa, og han søgte et Menneske, der kunde reise med ham, ikke som Lærer, ikke som Hovmester, men som Ven, En, der kunde paavirke den unge Herre, om mulig modarbeide hans Spillelyst, skaffe sig Autoritet over ham, føre ham ind i andre Interesser. At finde et saadant Menneske var jo yderst vanskeligt. Sønnen havde Venner nok; men dem burde han netop bort fra. Et ungt Menneske af den Slags, som man kunde ønske, som selv havde en Fremtid og Noget at opgive, var det jo vanskeligt at byde en Erstatning. Hvad skulde man gjøre? Hvor skulde man søge en saadan Fugl Phønix?

Dette var Grevens Grundtanke, og inden jeg ret mærkede den og dens Forbindelse med hans Venskab for mig, havde han saa omhyggelig som mulig søgt at udfinde, hvad jeg egentlig eftertragtede i Verden, hvor det Punkt var, hvorfra jeg kunde fristes.

Da han saa, at jeg havde faaet Øinene op for hans Plan, rykkede han endelig helt frem med den. Han sagde:

«Jeg troer, at jeg flere Gange har haft Leilighed til at udtale mig saadan for Dem, at De ikke kan tvivle om den virkelige Agtelse, jeg nærer for Deres danske Folk, og i visse Maader vilde jeg rose mig af, selv at være en god dansk Mand, skjøndt jeg veed, at de, som kalde sig egenlige Danske, ikke vilde være saa høflige at nøies med at smile ad en saadan Paastand af en Holstener. Men det ville vi nu ikke tale om. Hvad i den Henseende feiles eller forskyldes, kommer ikke os To ved. Jeg talte om min Agtelse for dette Folk. Jeg behøver ikke tilfoie den Forsikkring, at jeg ogsaa anseer det for et modigt Folk. Men det er ikke noget krigersk Folk. Det er ikke stort nok dertil; at være krigersk er det Samme som at være ærgjerrig og have store Planer. Alt er her indrettet paa Forsvar, og den militaire Organisation er bleven gennemtrængt af den civile, borgerlige, hyggelige Aand, der maa skee i andre Henseender er en Prydelse for Nationen. Det er her lige saa stor en Ære for en Søn af en adelig eller anden betydelig Familie at blive Student som i andre Lande at blive Officier og gjøre et Felttog med. I andre Lande, f. Ex. England, Preussen, Østerrig, seer Staten og den oplyste offentlige Mening helst, at store Familiers Sønner helige sig til Militairstanden, dels vistnok fordi Soldaterne derved komme i Hænderne paa en Classe, der har Noget at tabe, men ogsaa fordi man ønsker, at Officiererne skulle være uafhængige *gentlemen*, og at Familierne skulle bevare en ridderlig Tradition, at der i det høiere